گشت مجازی

در این ستون پیام‌ها، متن‌ها، عکس‌نوشت‌ها و خبرهای کوتاه منتشر شده در فضای مجازی را منتشر خواهیم کرد؛ بدون هیچ‌گونه توضیح و تفسیر. بازنشر این موارد هم به منزله تأیید یا رد محتوای هیچ کدام از آنها نیست.

■ **فواد ایزدی توئیت کرد:** الحمدلله صدای اعتراض به دستگیری خانم مرضیه هاشمی در دنیا گسترده است. این یک نمونه: سیاست ارعاب و تعقیب دولت امریکا بر علیه مسلمانان باید پایان پیدا کند. بازداشت مرضیه هاشمی بزدلانه و بی‌حجاب‌کردن این خانم به زور نشانه دیگری از جنگ بر علیه اسلام است.

■ **ریحانه عسگری توئیت کرد:** با اسیر کردن شیرزنانمان می‌خواهند خاموشمان کنند، ولی فراموش کرده‌اند مقتدای ما بانویی اسیر بود که چراغ بیداری کربلا را روشن کرد و هنوز فروزان است.

■ **نفس توئیت کرد:** یکی از همکاران من تو کارت ویزیتش نوشته سادات! در صورتی که سیده است. چرا؟ چون مردم فکر می‌کنند، شفا می‌دهد لابد! یا نوشته جز نوابغ کشوری! منظورش استعداد درخشان بوده. یا نوشته رتبه یک کنکور دکتری. منظورش این بوده تو کلاسشون بین چهار نفر معدلش الف شده. گول برخی تبلیغات را نخورید.

■ **آرمان توئیت کرد:** دفعه بعد یه سگ دیدید که با صاحبش تو خیابون قدم میزنه، برید پیش سگه و بهش بگید عزیزم شما که حیوونی خودت بهتر میدونی اماکن عمومی، پارک و پاساژ جای خوبی برای گردش آوردن صاحبت نیست دفعه بعد ببرش تو طبیعت آزاد؛ احتمال زیاد سگه هم با روی باز می‌پذیره.

■ **فرید ابراهیمی توئیت زد:** هر وقت دیدید سلبریتی‌ها دارن برای مشکلات مردم اشک میریزن و هشتگ همدردی با هموطنان میزنن، یا نرخ دلار رفته بالاتر یا عوارض خروج از کشور گرون‌تر شده یا گمرکی ماشین‌های لوکس افزایش پیدا کرده یا یه جایی پرونده به نفعشون جلو نرفته. اینها نباشه، سر سگ هم توی دیگ ملت بجوشه، مهم نیست!

■ **قلم مرادی توئیت کرد:** وقتی خبرنگار حرمت نداشته باشد... طبق آمار سال ۲۰۱۸ امریکا پنجمین کشور ناامن برای خبرنگاران است!

■ **حسین قاسمی با انتشار این عکس توئیت کرد:** میگم این صادق شیرازی و فرقه ضاله‌ش این همه هزینه و خودزنی می‌کنن که بین شیعه و سنی اختلاف بندازن اون وقت تو تیم ملی عراق شیعه و سنی نماز جماعت می‌خونن داداش شبکه‌هاتو بفروش خروس قندی بخر.

■ **شهادت با انتشار این عکس توئیت کرد:** از سربازان امام خامنه‌ای به امریکا. موضوع: آخرین هشدار بستن این سربند براتون گران تمام می‌شود... خود دانید...

■ **ریحانه توئیت کرد:** رهبر انقلاب: جمهوری اسلامی نیرومند است با معنویتش، با فکر، با انسان‌های فداکارش، با ایمانش با پدر و مادرهای مؤمن با همسرهای مؤمن و با جوانان مؤمن کشور را اینها نگه داشته‌اند؛ نیرومندی انقلاب به وجود یک چنین انسان‌هایی و یک چنین ایمان‌هایی است. دشمن نمی‌فهمد.

■ **امیر سیاح توئیت کرد:** در سالگرد برجام وزیر خارجه ما سه روزه تجار ایرانی را برده عراق انواع ملاقات و فرصت‌های تجاری برایشان جور کرده؛ خداقوت به آقای ظریف و تیمش اگر همین کار را در چین، هند، روسیه، ترکیه، قطر و آسیای میانه انجام بده، تحریم واقعاً بی‌اثر میشه و دیگه نیازی نیست اینقدر منت اروپا را بکشند.

■ **اسماعیل آذری با انتشار این عکس توئیت کرد:** دانش‌آموزان مدرسه راهنمایی روستای چنگلوا خودشان دست به‌کار شدند و انباری مدرسه را تمیز و آماده کتابخانه کردند. روز بعد براشون کتاب بردم. امروز اینگونه در زنگ تفریح منتظر دریافت کتاب بودند. دانش‌آموزی پنج کتاب گرفت، معدلش ۲۰ بود. گفت میخام انرژیم را خالی کنم. کتاب خاک نمی‌خورد، پاره می‌شود.

■ **یک کاربر با انتشار این عکس توئیت کرد:** نیروهای ارتش و بسیج در حال کمک به مردم برای تخلیه روستاهای در معرض سیل در خوزستان هستن.

لابی سنگین صنف پزشکی برای فرار میلیاردی مالیاتی

شورای‌عالی نظام پزشکی در واکنش به الزام پزشکان به نصب کارتخوان در لایحه بودجه ۹۸: ما تابع قانون نظام صنفی نیستیم بلکه نظام پزشکی قانون مستقلی دارد!

گزارش یک

زهرا چیذری

«کارتخوان داشتن یا نداشتن مطب‌های پزشکان» به داغ‌ترین مسئله این روزهای کمیسیون تلفیق مجلس و سازمان نظام پزشکی تبدیل شده است! محاسبات سرانگشتی حدود درآمد پزشکان کشورمان را نشان می‌دهد، فرار مالیاتی این گروه بسیار بیشتر از ۵۵۰میلیارد تومانی است که از سوی سازمان امور مالیاتی اعلام شده است. به همین خاطر کمیسیون تلفیق مجلس در لایحه بودجه سال ۹۸ تدابیر ویژه‌ای برای جلوگیری از فرار مالیاتی اقشار و اصناف اندیشیده است. وضع مالیات ۱۰درصدی برای درآمد پزشکان و پیشگیری از فرار مالیاتی پزشکان با الزام مطب‌ها و مراکز درمانی به استفاده از کارتخوان از جمله تدابیر این کمیسیون برای بودجه سال آینده است. اما این تدبیر به محل مناقشه میان اعضای سازمان نظام پزشکی و کمیسیون تلفیق مجلس تبدیل شده است. محمدرضا ظفرقندی، سرپرست سازمان نظام پزشکی در واکنش به نامه معاون قضایی دادستان کل کشور درخصوص الزام پزشکان به استفاده از دستگاه کارتخوان با بی‌ربط دانستن فرار مالیاتی و داشتن دستگاه کارتخوان، تنها به توصیه برداشتن دستگاه کارتخوان برای رفاه بیشتر مردم اکتفا کرده است. نایب رئیس اول شورای‌عالی نظام پزشکی هم در واکنش به این مصوبات معتقد است: «پزشکان تابع قانون نظام صنفی نیستند بلکه نظام پزشکی قانون مستقلی دارد.»

نداشتن دستگاه کارتخوان برای فرار مالیاتی حالا دیگر به ترفندی سوخته تبدیل شده و کمیسیون تلفیق برای جلوگیری از این روش دورزدن پرداخت مالیات از سوی پزشکان در لایحه بودجه سال آینده تدابیری اندیشیده است. براساس تبصره ۶ لایحه بودجه ۹۸ تمامی صاحبان مشاغل پزشکی، پیراپزشکی، داروسازی و دامپزشکی که مجوز فعالیت آنها توسط وزارت بهداشت یا نظام پزشکی صادر شده است، در سال ۹۸ مکلف هستند از پایانه فروشگاهی استفاده کنند تا با مشخص‌شدن میزان درآمدشان، مالیات بپردازند. در بند دیگر نیز همه مراکز درمانی که صورت حساب بیمار را صادر می‌کنند، مکلف شدند ۱۰درصد از مبلغ دستمزد هر پزشک را اعم از حق‌العمل و آنچه به صورت نقدی از بیمار دریافت می‌شود به‌صورت مستقیم، به نام پزشک مربوطه به حساب سازمان امور مالیاتی بابت علی‌الحساب مالیات آن پزشک واریز کنند. اما این ماجرا، پزشکان و به خصوص سازمان صنفی این قشر یعنی سازمان نظام پزشکی را به تکاپو واداشت تا جایی که لابی‌پزشکان در تلاش است تا با فشار به کمیسیون تلفیق این بند را از لایحه بودجه ۹۸ حذف کند.

■ **ارتباط مالیات با دستگاه کارتخوان**

کارمندان و کارگران و به طور خلاصه حقوق‌بگیران تنها اقشاری از جامعه هستند که پیش از آنکه حقوقشان را دریافت کنند، مالیات آن را می‌پردازند. در عوض اقشار و اصنافی با درآمدهای نجومی اغلب فرارهای مالیاتی نجومی هم دارند که پزشکان یکی از این اقشار هستند. مطابق اعلام سازمان امور مالیاتی کشور مالیات پزشکان در سال ۹۶، ۷۰۰میلیارد تومان بوده که تنها ۱۵۰میلیارد تومان از این مبلغ را پرداخته‌اند، اما با یک حساب سرانگشتی می‌توان دریافت فرار مالیاتی پزشکان بیشتر از این حرف‌هاست.

با توجه به ۱۱۰هزار پزشک فعال در کشور، مالیات ۷۰۰میلیارد تومانی در صورتی قابل قبول است که درآمد ماهانه هر پزشک را ۲/۶میلیون تومان محاسبه کنیم! در صورتی که برخی کارشناسان اقتصاد سلامت با عنایت به درآمد بالای برخی از تخصص‌ها مالیات واقعی بر درآمد پزشکان را حدود ۷هزار میلیارد تومان محاسبه می‌کنند! یعنی ۱۰ برابر آنچه سازمان امور مالیاتی کشور در این‌باره اعلام کرده است.

سیدحسن قاضی‌زاده هاشمی، وزیر مستعفی بهداشت هم زمانی که ماجرای فرار مالیاتی نیمی از پزشکان تهرانی داغ شده بود، در واکنش به این فرار بزرگ گفت: «اگر پزشکی مالیات نمی‌دهد، مقصر سازمان مالیاتی است. مردم به شما حقوق می‌دهند که مالیات بگیرید.» اما واکنش ایرج فاضل، رئیس مستعفی سازمان نظام پزشکی به این ماجرا اینگونه بود: «نداشتن کارتخوان تأثیری در فرار مالیات ندارد!» اما با وجود این اظهارات مقاومت عجیب سازمان نظام پزشکی در برابر الزام پزشکان به نصب کارتخوان در مطب‌ها و همچنین پرداخت ۱۰درصد مالیات از درآمدشان نشان می‌دهد، نداشتن کارتخوان و پرداخت مالیات آنقدرها هم بی‌ربط نیستند. هرچند ترفندهای دیگری هم هست که با وجود داشتن کارتخوان می‌تواند فرارهای میلیاردی پزشکان از مالیات را ادامه دهد؛ از جمله اینکه دستگاه کارتخوان به اسم منشی مطب گرفته شود و... قانون‌گذار باید برای این مسائل هم تدبیری بیندیشد.

■ **نظام پزشکی قانون مستقل دارد**

عزت‌الله گل‌علیزاده، نایب‌رئیس اول شورای‌عالی نظام پزشکی با اشاره به دو مصوبه اخیر کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی درباره الزام پزشکان به نصب پایانه‌های فروشگاهی و کسر ۱۰درصد از حق‌الزحمه آنها از سوی مراکز درمانی به عنوان مالیات تأکید می‌کند: «باید توجه کرد که پزشک معامله انجام نمی‌دهد و رابطه خرید و فروشی با بیمار ندارد بلکه به بیمار خدمت ارائه می‌دهد. بنابراین اگر قرار است اولویتی هم باشد این اولویت باید در سایر مشاغل انجام و زیرساخت‌های آن فراهم شود و بعد سراغ گروه پزشکی بیایند. البته ما تابع قانون نظام صنفی نیستیم بلکه نظام پزشکی قانون مستقلی دارد.»

■ **اکتفا به توصیه!**

ظفرقندی، رئیس شورای عالی و سرپرست سازمان نظام پزشکی هم در واکنش به نامه محمدجواد حشمتی، معاون قضایی دادستان کل کشور درخصوص الزام پزشکان به استفاده از دستگاه کارتخوان و نظارت بر این امر را خارج از وظایف و اختیارات این سازمان دانسته و تأکید کرد: «قوانین جاری کشور به ویژه ماده ۲۷۴ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم در مقام اشاره به جرایم مالیاتی استفاده از دستگاه کارتخوان توسط مشمولان و مؤدیان را الزام و اجبار و خودداری از آن را بزه قلمداد نکرده است، بنابراین ابلاغ این امر به عنوان دستور یا تکلیف از طرف سازمان نظام پزشکی محل ایراد است.» سرپرست سازمان نظام پزشکی در نهایت به همکارانش توصیه کرده است که برای رفاه مردم بهتر است کارتخوان داشته باشند؛ درست شبیه همان توصیه‌ای که پیشتر از این از سوی وزیر بهداشت مستعفی و رئیس مستعفی سازمان نظام پزشکی انجام شده بود.

در برابر تلاش جدی پزشکان برای فرار از مالیات ۱۰درصدی و نصب کارتخوان و حذف این پیشنهاد، کمیسیون تلفیق در بررسی نهایی لایحه بودجه شهرام کوسه غراوی عضو کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی می‌گوید: «عزم مجلس برای مبارزه با فرار مالیاتی جدی است و اجازه نمی‌دهیم مالیات علی‌الحساب ۱۰ درصد پزشکان حذف شود.»

گزارش دو

نیره ساری

سگ چرانی در خلأ قانونی

هرچند که طبق گفته رئیس دادگستری لواسانات، مدعی‌العموم پرونده حمله سگ به یک خانواده را در لواسان در محدوده قانون پیگیری خواهد کرد اما وی معتقد است نقص قانون وجود دارد و ضرورت دارد قانونگذار به این موضوع ورود کند

خانواده‌ای برای گذراندن تعطیلات آخر هفته به پارکی در لواسانات می‌روند، همزمان خودرویی توقف می‌کند و دو سگ از نژادهای پیتبول و ژرمن شپرد بدون قلاده و کنترل، از خودرو خارج شده و دور خانواده را احاطه می‌کنند. صاحبان سگ فریاد می‌زنند که کسی از جایش تکان نخورد، اما دختر کوچک خانواده می‌ترسد و به سمت مادرش پناه می‌برد. سگ‌ها تحریک می‌شوند و به سمت دخترک حمله می‌کنند، اما اعضای خانواده قادر به خارج‌کردن دندان سگ‌ها از بدن دختر بچه نیستند. صاحبان سگ نه تنها تلاشی نمی‌کنند بلکه در واکنش به برخوردهای فیزیکی با سگ خرده می‌گیرند که چرا پدر خانواده به سمت سگ‌ها حمله‌ور شده است! دخترک راهی بیمارستان و درگیر مداوای جراحتی می‌شود که پزشکان مجبور هستند برای انجام آن وی را بیهوش کنند و صاحبان سگ هم با قید وثیقه ۱۰۰میلیون تومانی آزاد می‌شوند. در نهایت، دخترک مانده و جراحت فیزیکی و نیز کابوس‌های شبانه این حادثه و صاحبان این سگ و سایر سگ‌هایی که ذیل خلأ قانونی کماکان ترسی از جولان در اماکن عمومی ندارند.

یکی از ناهنجاری‌های اجتماعی که در چند سال اخیر رواج پیدا کرده، روی آوردن برخی افراد به سگ‌گردانی یا به همراه داشتن سگ در معابر عمومی است.

برخی افراد براساس اعتقادات و باورهای مذهبی مبنی بر نجس‌العین دانستن سگ و عدم تجانس این موضوع با سبک زندگی ایرانی - اسلامی خواستار مقابله با عوامل ترویج هر چه بیشتر چنین فرهنگی در معابر و اماکن عمومی هستند. برخی دیگر نیز اصل موضوع را عامل ایجاد مزاحمت دانسته و خواستار برخورد با عاملان اینگونه ناهنجاری‌ها هستند. روندی که باعث شد در نهایت با ورود نیروی انتظامی سگ‌گردانی تنها به عنوان یک تخلف در نظر گرفته شود.

این در حالی است که قانون مشخص و مبرزی در این زمینه وجود ندارد و همین خلأ قانونی باعث شده تا به مرور نگهدارندگان سگ یا هر حیوان خطرناک دیگری عاملی بازدارنده مقابل خود نبینند. موضوع قابل اهمیتی که حادثه چند روز پیش لواسان را رقم زد و حمله دو سگ به دختر کوچک خانواده، عصر یک روز تعطیل آنها را سگی کرد.

این حادثه تلخ و تأسفبار است، اما قطعاً پیش آمده وقتی وارد اماکن عمومی شویم و با دیدن برخی حیوانات به خصوص سگ ترس و وحشت پیدا کنیم، اما وقتی به قانون مراجعه می‌کنیم جز چند متن اندک، هیچ دستاویزی برای استناد به آن جهت جلوگیری از تکرار چنین حوادثی وجود ندارد. خلأ قانون یعنی در هیچ کجای قوانین کشور ما گرداندن حیوان خطرناک که مضر سلامت عمومی باشد، فی‌نفسه نهی نشده است و مرتکب چنین جنایتی هیچ هراسی از رخدادهای حادثه‌انگیز ندارد چه رسد به نگرانی از ترس و وحشت در اماکن عمومی.

تنها در یک‌جا در قانون مجازات اسلامی طبق ماده ۵۲۲ آمده است: متصرف هر حیوانی که از احتمال حمله آن آگاه است، باید آن را حفظ نماید و اگر در اثر تقصیر او، حیوان مزبور به دیگری صدمه وارد سازد، ضامن است. ولی اگر از احتمال حمله حیوان آگاه نبوده و عدم آگاهی ناشی از تقصیر او نباشد، ضامن نیست. تبصره ۱ این ماده واحده نیز تصریح دارد «نگهداری حیوانی که شخص توانایی حفظ آن را ندارد، تقصیر محسوب می‌شود.»

■ **قصور صاحبان سگ در پرونده لواسان**

با استناد به همین قانون می‌توان گفت: دو فرد خاطی در حادثه رخ داده احتمال خطر را می‌دادند که بر اساس آن همزمان فریاد زدند «کسی از جای خود تکان نخورد.» فارغ از استناد به دیالوگ صاحبان سگ برای قصور آنها در حادثه رخ داده، با عنایت به تبصره ماده ۵۲۲ نیز این دو فرد مقصر هستند. اما متأسفانه به دلیل فقدان مجازات کافی تنها با ارائه یک وثیقه و صرف پرداخت دیه از مجازات این عمل نابهنجار و جرم صورت گرفته گریخته‌اند.

هرچند که طبق گفته رئیس دادگستری لواسانات در خصوص آخرین وضعیت این پرونده، مدعی‌العموم این موضوع را تا انتها و در محدوده قانون پیگیری خواهند کرد، اما خود وی در این‌باره می‌گوید: متأسفانه در قانون برای فردی که حیوان او به شخصی حمله کند حتی با فرض اینکه خدای ناکرده منتهی به فوت شود مجازاتی غیر از دیه تعیین نشده است که این نقص قانون است و ضرورت دارد قانونگذار به این موضوع ورود کرده و مجازات‌های دیگری نیز تعیین کند و از ورود سگ به اماکن عمومی ممانعت شود. البته ممانعت از ورود سگ به اماکن عمومی از قبیل پارک‌ها با دستور قضایی دادستان‌ها در راستای پیش‌گیری از جرم امکان پذیر است.

■ **خلأ قانونی و طرح فراموش شده مجلس**

خلأ قانونی در رابطه با سگ گردانی باعث شد چند سال پیش تعدادی از نمایندگان آن را در قالب یک طرح در مجلس مطرح و در قالب الحاق یک ماده به قانون مجازات اسلامی اضافه کنند. آن ماده واحده در نظر داشت «گرداندن حیوانات خطرناک یا حیواناتی که برای سلامت عمومی مضر بوده یا نجس‌العین می‌باشند، از قبیل سگ در اماکن و معابر عمومی و وسائط نقلیه ممنوع است و مرتکب شونده علاوه بر جزای نقدی از یک میلیون ریال تا پنج میلیون ریال به ضبط حیوان مذکور محکوم می‌شود» این طرح در نهایت به سرانجامی نرسید.

این خلأ قانونی در کشور ما در حالی است که قوانین مربوط به نگهداری از حیوانات خانگی در بسیاری از کشورها مفصل است. به طور مثال در آلمان هر ایالتی قوانین مخصوص به خود را دارد و حتی صاحبان سگ باید حیوانات خود را در اداراتی که به این منظور وجود دارد، ثبت کنند و برای آنها «مالیات سگ» بپردازند. این مهم باعث می‌شود تا در چنین رخدادهایی بتوان استنادات قوی تری را برای برخورد با خاطیان در نظر گرفت.

گزارش

علیرضا سزاوار

آژیر خطر تقلب علمی خاموش است

مراکز علمی کشور قانون ثبت پایان‌نامه‌ها را جدی نمی‌گیرند

ادامه از صفحه اول

■ **سدی برای سیاست‌های علمی کشور**

رئیس پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات(ایرانداک) هم با بیان اینکه در حال حاضر گزارش‌های ما فاقد داده‌های کامل هستند، گفت: «اگر همه پیشنهادها در ایرانداک ثبت شوند، می‌توان میزان تناسب پژوهش در پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها را با سیاست‌های کلی علم و فناوری، نقشه جامع علمی کشور و اقتصاد مقاومتی سنجید.»

سیروس علیدوستی تأکید کرد: «در حال حاضر به دلیل اینکه گزارش‌های ما فاقد داده‌های کامل هستند و شماری از دانشگاه‌ها به‌ویژه برخی دانشگاه‌های بزرگ تمایلی به ثبت مدارک خود در سامانه ندارند، از این رو نمی‌توانیم میزان همخوانی پژوهش‌ها را با سیاست‌های کلی علمی کشور بررسی کنیم.» رئیس ایرانداک با بیان اینکه برای تشخیص کاربردی بودن پژوهش دو جنبه مدنظر قرار دارد، گفت: «دو عنصر سازمان و کاربر باید تمامیت داشته باشند و یافته پژوهشگر نیز باید قابلیت داشته باشد. بسیاری از کارهای دانشجویان قابلیت کاربردی را دارد، که ما به آن می‌پردازیم.»

■ **بودجه؛ مشکل همیشگی**

علیدوستی با اشاره به اینکه خواسته وزیر علوم مبنی بر ثبت مدارک سه سال گذشته همه دانشگاه‌های زیر نظر این وزارتخانه در سامانه ثبت ایرانداک عملی نشده، علت این موضوع را افزایش نیافتن منابع ایرانداک متناسب با این موضوع عنوان و تأکید کرد: «ناچار هستیم منابع مالی و انسانی و فنی ایرانداک را برای اولویت نخست که همان کنترل و ثبت مدارک تازه است، به کار بریم.» وی با بیان اینکه ایرانداک دروازه اطلاعات علمی، پژوهشی، و فناورانه را در نشانی dar.irandoc.ac.ir راه‌اندازی و بیش از ۲۰۰ پایگاه داده فارسی را پس از کنترل کیفیت، در آن معرفی کرده است، تأکید کرد: «این نخستین دروازه اطلاعات موضوعی کنترل کیفیت شده در ایران است.»

■ **هیچ قصوری موجه نیست**

اکنون اگر یک پایان‌نامه یا رساله در سامانه ملی ثبت پایان‌نامه، رساله و پیشنهاده (پروپزال) به نشانی sabt.irandoc.ac.ir ثبت شود، فردای همان روز در سامانه گنج به نشانی ganj.irandoc.ac.ir دیده خواهد شد. همزمان اگر در سامانه ویرایش و سازماندهی ایرانداک روی این مدرک کار شود، داده‌های تازه جایگزین داده‌های پیشین خواهد شد.

کاری که به تازگی در این سامانه انجام شده است، ثبت برخط پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانش‌آموختگان ایرانی خارج از کشور است که آبان امسال راه‌اندازی شد و تا پایان آذر هم پذیرای ثبت ۷۰ مدرک از ایشان بوده است. مؤسسه‌هایی که در ثبت مدارک خود با ایرانداک همکاری نمی‌کنند، دلایل گوناگونی را هم می‌آورند؛ ولی با تصویب قانون در مجلس، دیگر هیچ دلیلی برای خودداری از ثبت مدارک پذیرفته نیست و همه مؤسسه‌ها باید به قانون تأسی کنند.

یادداشت

بیژن یانچشمه

هوای قانون هوای پاک را نداریم

سوخت استاندارد، خودروهای دارای یورو، اجرای طرح‌های مختلف ترافیکی و رعایت مسائل زیست‌محیطی در شهرها سبب شده است تا تعداد روزهای پاک و سالم در سال جاری افزایش پیدا کند!

به گفته کیومرث کلانتری، مدیر کل حفاظت محیط زیست استان تهران تا ۲۶ دی‌ماه روزهای سالم تهران در مقایسه با سال گذشته ۲۲ روز افزایش یافته است که این امر نشان می‌دهد اگر مسئولان بخواهند، می‌توانند تعداد روزهای هوای ناسالم و ناپاک را کاهش دهند به شرط آنکه فقط متکی به شرایط آب و هوا نباشند و اقدامات زیرساختی را هم در کشور توسعه دهند. معضل خودروهای فرسوده و غیراستاندارد و همچنین منابع غیرمتحرک همچنان هوای کشور را در بحث آلودگی و آلایندگی شکننده کرده است. تا آنجایی که با کوچک‌ترین وارونگی هوا، هشدارها برای افراد خاص و در معرض تهدید صادر می‌شود.

قانون هوای پاک در کشور پس از شکست «طرح جامع کاهش آلودگی هوا» به تصویب رسیده و وظایف و مسئولیت‌های دستگاه‌های مختلف را روشن کرده است.

با وجود این قوانین و تقسیم وظایف شاهد آن هستیم که در بخش‌های مختلف هنوز تولید آلودگی و آلایندگی ادامه دارد و این امر سلامت شهروندان را به صورت جدی تهدید می‌کند.

در حقیقت نبود مدیریت یکپارچه سبب شده است تا قانون هوای پاک موجب باشد دستگاه‌ها تمامی اقدامات و عملکردهای خود را با آن توجیه کنند، ولی در عمل شرایط آلودگی و آلایندگی موجود سبب شده تا زیست‌شهری به خطر بیفتد. در بحث قانون هوای پاک فقط به مسائل و معضلات بزرگ توجه شده و مسائل خرد که خود سبب افزایش بیشتر آلودگی و آلایندگی می‌شود، فراموش شده است.

خودروهای فرسوده اعم از تاکسی، اتوبوس‌ها و موتورسیکلت‌ها همچنان در معابر شهری ویراژ می‌دهند و تولید سم مهلک می‌کنند تا سلامت شهروندان و گیاهان در معرض خطر قرار گیرد.

نبود نظارت دقیق بر امر جایگزینی و تولید خودروهای استاندارد کار را به جایی رسانده است که نبود یک قطعه (کاتالیست) سبب شده آلودگی وسایل نقلیه چند برابر سایر منابع آلوده‌کننده باشد.

متأسفانه در کشور بحث پرداختن به آلودگی هوا داغ است و بسیاری از کم‌کاری‌ها صورت می‌گیرد، ولی هنوز مدعی‌العموم به صورت جدی وارد این موضوع نشده است تا مسئولان و دستگاه‌های کم‌کار را شناسایی و محاکمه کند.

بی‌توجهی به این موضوع سبب شده است تا پرداختن به هوای پاک فقط به شعار دهان پرکن مسئولان تبدیل شود، ولی در عمل مسئولان ذی‌ربط از کنار آن به راحتی عبور می‌کنند. این در حالی است که به واسطه افزایش آلودگی و آلایندگی هوا، خسارت‌های جانی بسیار به شهروندان و زیست‌شهری وارد می‌شود که بعضاً حتی قابل جبران نیست.

موضوع دیگر که بحث هوای پاک به آن مرتبط است آن است که راهکارها و اقدامات صورت گرفته ابتر و در ابتدای راه رها شده و یا با اهداف اصلی که همان کاهش آلودگی هواست، زاویه پیدا می‌کند.

در کشور ما جریمه سبز از بخش‌های آلوده‌کننده و یا مسبب تولید آلودگی دریافت می‌شود و در جای خود هزینه نمی‌شود. این گونه است که عوارض‌های مختلف از سوی دستگاه‌های آلوده‌کننده محیط زیست دریافت می‌شود، ولی هرگز اصل معضل و مشکل برطرف نمی‌شود.

ورود سالانه ۲۰۰ هزار دستگاه خودرو به شهر تهران با آنکه ظرفیت معابر آن تکمیل شده است، بر میزان آلودگی و آلایندگی هوای ساکن پایتخت می‌افزاید و هیچ اقدام پایداری هم برای توسعه شبکه ریلی که پاک‌ترین شبکه حمل‌ونقل عمومی است، صورت نمی‌گیرد و یا بحث تکمیل شبکه ریلی به کندی پیش می‌رود.

در کل می‌توان گفت با وجود تصویب قانون هوای پاک بازیگران آن هرگز این قانون را جدی نگرفته‌اند و در بحث اجرای مفاد و بندهای این قانون هم کار جدی صورت نگرفته است. همین موضوع سبب شده تا هوای قانون پاک را نداشته و فقط به داشتن این قانون اکتفا کنیم!

قانون هوای پاک برای سلامتی آحاد مردم است و کوتاهی در هر بخش آن ضرر و زیان را متوجه تک‌تک افراد می‌کند؛ با همه ما باید در وجدان خود پاسخگو این موضوع باشیم.